

крави или биволици за тамъзлжкъ (расплодъ), нѣколко овце, единъ или два коня, нѣколко кобили, по една или двѣ свине и нѣколко домашни птици.

Всички едри добитъци: конѣ, волове, биволи, крави, биволици се искарватъ всѣки день на паша въ една цѣло стадо нарѣчено „Чарда“, а това стадо се пази отъ единъ или двама говедари, които го докарватъ вечеръ въ селото.

Въ едно такова голѣмо стадо, съставено отъ разни видове добитъци, може да се разбере, колко мизерно и не хигиенично се храни и пои добитъка на нашия скотовъдецъ, особено въ такива мѣста, съ тѣсни пасбища и оскѣдна вода. Въ такива случаи по-бързитѣ животни надпрѣварватъ другитѣ и спасватъ една часть отъ чистата трѣва, а другата стѣпкватъ и размѣтватъ водата, когато се поятъ; така щото, идящитѣ подиръ тѣхъ намиратъ спасана и мръсна трѣва и мѣтна вода. Освѣнъ това, по такъвъ начинъ искарванъ добитъка на паша, има тѣзи лоша страна, че понеже и мъжки и женски сж на едно, то често пѣти, когато едно женско животно се намира въ распаяванието, намѣсто да бѣде оплодотворено отъ най-доброто мъжко, бива запасано отъ най-долното, а това става причината да се изродяватъ домашнитѣ животни. При това мъжкитѣ производители за едри добитъкъ биватъ общи (селски) и се намиратъ въ много лоши условия относительно гледанието.

Добитъка се храни добрѣ, до когато се прибератъ посѣвитѣ, понеже е пуснатъ на свобода и къдѣто иска, тамъ отива да пасе; нъ щомъ се прибере всичко по полето, той остава гладенъ. Като общо нѣщо е, че никой не се грижи за прѣхраната му, а за да се нахранятъ животнитѣ, тѣ се принуждаватъ да ходятъ изъ селото и пробиватъ плѣвнитѣ и хамбаритѣ, гдѣто има храна, за която си постѣпка тѣ много пѣти биватъ осѣкати-вани отъ бой!

Работний добитъкъ се ползува до нѣкъдѣ съ добра храна и добро жилище, а другитѣ добитъци, които не се употрѣбятъ въ работа, зиме и лѣте се намиратъ подъ открито небе и храната имъ бива каквато да е, а по нѣкога и никаква.

Отъ това става явно, защо особено зимно врѣме добитъка бива само кожа и кокали и едва може да прѣкара продължителната зима, а по нѣкой пѣтъ и умира!

При всичко това, нашия стоцанинъ (скотовъдецъ) глѣда на тѣзи добитъци хладнокръвно, безъ да потърси начинъ, по който